

Til beslutningsforslag nr. B 58. Tilføjelse til betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 2. april 2003

Tilføjelse til betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod transport og slagtning af højdrægtige dyr

[af Kristen Touborg (SF) m.fl.]

1. Ændringsforslag

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget har stillet 2 ændringsforslag til beslutningsforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 11. december 2002 og var til 1. behandling den 30. januar 2003. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Udvalget afgav betænkning den 19. marts 2003. Beslutningsforslaget var til 2. (sidste) behandling den 25. marts 2003, hvor behandlingen blev afbrudt og beslutningsforslaget henvist til fornyet behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har, efter at beslutningsforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 2 møder.

Skriftligt materiale

Et supplerende svar af 19. marts 2003 fra justitsministeren (jf. alm. del – bilag 764) er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, DF, SF, RV, EL og KRF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Idet Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget anser hovedvægten i beslutningsforslaget for at være et forbud mod transport af drægtige dyr i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden, tager disse partier Det Veterinære Sundhedsråds udtalelser om fostres oplevelse af smerte ved slagtning til efterretning, jf. Fødevareudvalgets alm. del – bilag 764. Disse partier anser nødslagtning og hjemmeslagtning for undtaget fra forbuddet om slagtning af højdrægtige dyr.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget noterer sig, at Det Veterinære Sundhedsråd udtaler, at for så vidt angår slagtning, vil bedøvelse med boltipistol eller CO₂, hvor moderdyrets hjerreaktion er opretholdt, efter »al sandsynlighed« ikke udløse en smertereaktion hos fosteret. Uanset dette mener Socialistisk Folkeparti fortsat, at det hverken er veterinærfagligt, dyrevelfærdsmæssigt eller dyreetisk forsvarligt at slagte produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden.

Et *mindretal* i udvalget (V og KF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget mener fortsat, at beslutningsforslaget ikke er vel gennemtænkt, og henviser i øvrigt til Fødevareudvalgets alm. del – bilag 764 og deres betækningsbidrag i udvalgets

betænkning af 19. marts 2003. Venstre og Det Konservative Folkeparti kan derfor ikke tilslutte sig ændringsforslagene.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for afgivelse af tilføjelse til betænkning ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tilføjelsen til betænkning.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tilføjelsen til betænkning.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *flertal* (S, DF, RV, EL og KRF):

Jens Kirk (V) nfm. Jens Christian Larsen (V) Inger Støjberg (V) Henrik Vestergaard (V)

Christian H. Hansen (DF) fmd. Jørn Dohrmann (DF) Else Theill Sørensen (KF)

Carina Christensen (KF) Mogens Nørgård Pedersen (KRF) Erik Mortensen (S)

Henrik Dam Kristensen (S) Nicolai Wammen (S) Ole Vagn Christensen (S) Ritt Bjerregaard (S)

Kristen Touborg (SF) Martin Lidegaard (RV) Keld Albrechtsen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Til titlen

1) Ordet »dyr« ændres til: »produktionsdyr og heste«.

[Afgrænsning af dyr omfattet af forslaget]

Til teksten

2) Ordene »drægtige dyr« ændres til: »drægtige produktionsdyr og heste«.

[Afgrænsning af dyr omfattet af beslutningsforslaget]

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Med ændringsforslagene ønsker forslagsstillerne at præcisere, at kun produktionsdyr og heste er omfattet af beslutningsforslaget.

Oversigt over bilag vedrørende B 58 efter afgivelse af betænkning

Bilagsnr.	Titel
6	Betænkning afgivet den 19. marts 2003
7	1. udkast til tilføjelse til betænkning

Supplerende svar af 19. marts 2003 fra justitsministeren (jf. alm. del – bilag 764)

Bilaget er optrykt efter ønske fra S.

I forlængelse af Justitsministeriets besvarelse af 29. januar 2003 af spørgsmål nr. 159 fra Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (Alm. del – bilag 501) fremsendes i 5 eksemplarer kopi af Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse til orientering.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Det Veterinære Sundhedsråd
Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Deres j.nr. 2002-5401-0034

Rådet skal udtale:

Justitsministeriet, Civil- og Politiafdelingen, har i brev af 18. december 2002 anmodet Det Veterinære Sundhedsråd om en udtalelse vedrørende:

1. transport af højdrægtige dyr og
2. slagting af højdrægtige dyr.

Ifølge afsnit 3 og 4 på side 2 er det uklart, om det for så vidt angår transport drejer sig om transporter over en afstand af 50 km, men under 8 timer, eller hvorvidt det drejer sig om det dyreværnsmæssigt forsvarlige i at transportere højdrægtige dyr i det hele taget. Den sidstnævnte fortolkning er valgt i denne besvarelse.

1. Hvad angår transporter har man haft den grundlæggende holdning, at det drejer sig om at beskytte moderdyret mest muligt mod smerte, lidelse og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens bestemmelser. Endvidere, at længerevarende transporter, dvs. transporter på over 8 timer af dyr i mindst de sidste 10% af drægtigheden, »vurderes at udgøre en sådan større belastning af dyret, at der er risiko for, at fødslen går i gang under transporten«. Med hensyn til fastlæggelse af de sidste 10% af drægtigheden må dette anses for at være et arbitrært valg, men alligevel rimelig

ligt af følgende grunde. I de første 90% af drægtigheden er denne generelt ikke til gene for moderdyrets fulde bevægelighed, og det er vanskeligere at inducere fødslen medikamentelt eller ved stress. Samtidig kan fostre ikke overleve, hvis de fødes. Det er imidlertid utilstrækkeligt kun at vurdere afstand og tid, idet også kortvarige transporter af en varighed på under 8 timer og over 50 km kan udgøre en meget betydelig belastning for moderdyret og igangsætte en fødsel, der kan resultere i en dystoki (fødselshindring) og dermed udgøre en dyreværnsmæssig uacceptabel situation.

Det er derfor Rådets anbefaling, at »10% reglen« kommer til at gælde transporter af alle højdrægtige hovdyr, der holdes som husdyr og husdyr af kvæg-, fåre-, gede- og svinearterne.

2. Hvad angår aflivning og slagting af højdrægtige dyr drejer det sig primært om at beskytte fostrene mod smerte, lidelse og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens bestemmelser. Dette er et nyt princip, idet man ikke hidtil har taget hensyn til fostres smerteopfattelse, men alene til moderdyrets. Der foreligger ikke sikre undersøgelser over husdyrfostres smerteopfattelse, herunder hvornår den med sikkerhed optræder i drægtighedsstadiet, og hvor stor en belastning der skal til at udløse en smertereaktion. Imidlertid synes fåre-fostres ilttension at være så lav, at de ikke kan have en smerteopfattelse. Sikre videnskabelige undersøgelser til belysning af denne problemstilling foreligger ikke hos kvæg, men man kan antage, at da disse to arters placenta er meget ens, vil forholdene hos får og kvæg være meget lig hinanden. For så vidt angår aflivning ved intravenøs injektion af barbiturater (thiopental) vil fostrene, grundet dette stofs uhindrede, simple diffusion over placenta, blive aflivet på en meget skånsom vis. Erfaringer fra anæstesi i forbindelse med fosterkirurgi på kvæg og svin kan bekræfte dette. For så vidt angår slagting, vil bedøvelse med boltpistol eller CO₂, hvor moderdyrets hjerteaktion er opretholdt, efter al sandsynlighed ikke udløse en smertereaktion hos fosteret. Ved efterfølgende

akut afblødning vil trykket i fosterblodet falde drastisk, og dette i kombination med den allerede eksisterende lave ilttension vil betyde, at fostret ikke vil opleve smerte eller lidelse.

Det er på denne baggrund Rådets opfattelse, at et foster (fostre) ikke oplever smerte, lidelse og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2,

i forbindelse med en regelret aflivning eller slagting af højdrægtige dyr.

Til brug for rådets arbejde, herunder udarbejdelse af årsberetning, skal man anmode om at blive orienteret om, hvad der videre måtte ske i sagen.

Med venlig hilsen

Ove Svendsen

formand